

30.1.2015

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Subiect: Petiția nr. 1768/2013, adresată de Ria Martakis, de cetățenie elenă, privind legalitatea acordării, în Grecia, a împrumuturilor bancare în franci elvețieni

1. Rezumatul petiției

Petiționara întreabă dacă este legală acordarea de împrumuturi în franci elvețieni în Grecia, în special în cazul în care banca respectivă nu are personal pregătit să informeze potențialii debitori în legătură cu respectivul produs de investiții. De asemenea, petiționara solicită îndrumări privind modul de protecție împotriva măsurilor adoptate de bancă, întrucât valoarea împrumutului respectiv este foarte ridicată, din cauza modificărilor constante ale cursului de schimb dintre euro și francul elvețian, iar petiționara se confruntă în prezent cu dificultăți financiare.

2. Admisibilitate

Declarată admisibilă la 23 iunie 2014. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 216 alineatul (6) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 30 ianuarie 2015

Observațiile Comisiei

În perioada 2007-2008 nu exista la nivelul UE niciun cadru legislativ cu privire la creditele ipotecare. Totuși, Comisia a emis, la 1 martie 2001, o Recomandare privind informațiile precontractuale care urmează să fie transmise consumatorilor de către creditorii care oferă credite pentru locuințe. Orientările incluse în recomandare au fost convenite sub forma unui Cod de conduită voluntar între sectorul creditelor ipotecare și grupurile de consumatori. Acest cod nu se referea în mod deosebit la împrumuturile în monedă străină și nu era obligatoriu

pentru creditorii. Bazându-se pe informațiile pe care le are la dispoziție, Comisia nu poate stabili cu câtă strictețe au respectat instituțiile Codul voluntar în perioada 2007-2008. Conform informațiilor pe care le deținem, multe instituții financiare din Grecia au adoptat chiar de la început Codul voluntar. Prin urmare, și așa-zisa neglijență a băncilor grecești în legătură cu informarea adecvată a clienților lor cu privire la posibilele riscuri legate de moneda străină trebuie analizată în lumina legislației naționale din Grecia în vigoare la momentul respectiv.

Comisia a propus, în martie 2011, o directivă privind creditele ipotecare, care a fost adoptată la 4 februarie 2014. Statele membre vor trebui să transpună Directiva 2014/17/UE în dreptul național până cel târziu la 21 martie 2016. Această directivă introduce măsuri transsectoriale care se aplică tuturor tipurilor de credite ipotecare, de exemplu dispoziții de nivel înalt privind remunerarea pentru a limita asumarea excesivă a riscului, cerințe privind cunoștințele și competența personalului și punerea la dispoziția consumatorilor a informațiilor relevante înainte de încheierea contractului de credit (Fișa europeană de informații standardizate)¹. Textul include și dispoziții specifice privind creditele cu dobândă variabilă și creditele în monedă străină. Articolul 23 prevede ca statele membre, în cazul în care un contract de credit are legătură cu un credit în monedă străină, să creeze un cadru adecvat care fie să acorde consumatorilor, în anumite condiții, dreptul de schimbare în altă monedă, fie să ofere alte posibilități de limitare a riscurilor legate de cursul de schimb la care sunt expuși consumatorii. Alte aranjamente ar putea, de exemplu, să fie reprezentate de plafoane sau de avertismente, cu condiția ca acestea să fie suficiente pentru a limita riscul valutar. Din motive de certitudine juridică și astfel cum se prevede la articolul 43, dispozițiile Directivei privind creditele ipotecare nu se aplică totuși contractelor de creditare încheiate înainte de 21 martie 2016.

Comitetul european pentru risc sistemic (CERS) a adresat, la 21 septembrie 2011, o recomandare² tuturor autorităților naționale competente să abordeze problema legată de riscurile sistemice datorate unui număr prea ridicat de credite acordate în monedă străină. Pe baza informațiilor primite, CERS a considerat în raportul său de monitorizare³ că Grecia este „în deplină conformitate”.

În ceea ce privește Directiva 2005/29/CE, conform dispozițiilor acesteia, comercianții trebuie să furnizeze într-un mod clar, inteligibil și la timp informații substanțiale necesare consumatorilor pentru a lua decizii de cumpărare în cunoștință de cauză, cum ar fi principalele caracteristici ale produsului sau ale serviciului oferit, inclusiv riscurile și rezultatele preconizate să apară în urma utilizării acestuia.

Comunicarea Comisiei privind aplicarea Directivei 2005/29/CE⁴ și raportul care o însoțește⁵,

¹ Fișa care conține informațiile precontractuale (FEIS) înlocuiește Codul european de conduită în cazul creditelor care intră în domeniul său de aplicare.

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:342:0001:0047:en:PDF>

³ http://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/2013/ESRB_2013_2.en.pdf?e48c0195897f850f84879712ce2f2cf7 Grecia a fost evaluată ca fiind în deplină conformitate în ceea ce privește două din șapte recomandări. În ceea ce privește celelalte cinci recomandări, autoritatea națională competentă a furnizat suficiente explicații pentru a justifica faptul că nu a luat măsuri. Informațiile necesare monitorizării au fost furnizate de autoritățile naționale competente, dar au fost analizate de un grup de lucru multinațional pe baza unor criterii identice.

⁴ „Atingerea unui nivel înalt de protecție a consumatorilor – Consolidarea încrederii în piața unică”

(COM(2013)0138).

⁵ (COM(2013)0139).

adoptat la 14 martie 2013, identifică domeniile-cheie în care ar trebui accelerată punerea în aplicare, printre care se numără și sectorul serviciilor financiare. Prioritățile de acțiune includ continuarea dezvoltării ghidului elaborat în 2009 și extinderea și organizarea de ateliere tematice cu autoritățile naționale competente în domeniile de interes major pentru consumatori.

În plus, Comisia a lansat de curând o campanie de sensibilizare a populației pentru a consolida cunoștințele generale privind drepturile consumatorilor și posibilitățile de aplicare în diverse domenii. Mai multe state membre, inclusiv Grecia, vor face obiectul acestei campanii.

Concluzii

Comisia Europeană nu deține competențe de aplicare a legii în legătură cu operatori economici care este posibil să fi încălcat dreptul UE în domeniul protecției consumatorilor și nu poate să evalueze cazuri individuale între consumatori și anumiți comercianți, cazuri care necesită, de cele mai multe ori, o analiză a faptelor.

Invităm, prin urmare, petiționara, să aducă acest caz în atenția autorității competente din Grecia, și anume Ministerul Dezvoltării și al Competitivității, care are următoarele date de contact:

Ministerul Dezvoltării și Competitivității
Direcția Politică privind consumatorii și protecția acestora
Piața Kaniggos
GR-10181 Atena
Telefon: +30 210 3801507
Fax: +30 210 3841832
E-mail: info@efpolis.gr
www.efpolis.gr

Pentru a beneficia de consiliere juridică corespunzătoare cu privire la acțiunile pe care le-ar putea iniția în scopul apărării drepturilor sale individuale, petiționara se poate adresa unei asociații a consumatorilor. Lista asociațiilor consumatorilor din Grecia poate fi găsită la următoarea adresă, selectând țara corespunzătoare:

http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_networks_en.htm